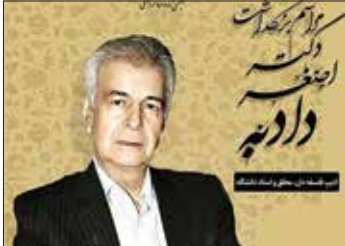

تجلیل از خدمات علمی و فرهنگی دکتر اصغر دادبه

مراسم نکوداشت اصغر دادبه، استاد فلسفه اسلامی و ادبیات عرفانی دانشگاه علامه طباطبایی روز هفدهم اردیبهشت برگزار می شود. این مراسم توسط گروه زبان و ادبیات فارسی خانه اندیشمندان علوم انسانی با همکاری ماهنامه ادبی آزما و انجمن سرو سایه فکن روز دوشنبه، هفدهم اردیبهشت از ساعت ۱۷ در سالن فردوسی خانه اندیشمندان علوم انسانی به نشانی خیابان نجات‌اللهی (ویلا)، نبش بوستان ورشو برگزار

می‌شود. در این آیین سیروس شمیسا، حکمتا... ملاصالحی، فرهاد طهماسبی و بهرام پروین گنابادی سخنرانی خواهند کرد. «کلیات فلسفه»، «فلسفه در ادبیات»، «کلام و فرق در مقاله ایران: تاریخ، فرهنگ، هنر»، «فلسفه ادبیات، دانشنامه ادب فارسی فرهنگستان زبان و ادب فارسی»، «رساله منطق شعر»، «مجموعه مقالات سعدی‌شناسی»، «مجموعه مقالات حافظ‌شناسی»، «رساله مکتب حافظ، مکتب زندی»،

«فرهنگ اصطلاحات کلامی»، «سرود آرزو» مجموعه شعر فخرالدین مزارعی، «تصحیح کلیات نجیب‌کاشانی»، «تاریخ کشیک‌خانه همایون»، تصحیح «دیوان ظهیرالدین فاریابی»، تصحیح و تحقیق و توضیح امیرحسین یزدگردی، به اهتمام اصغر دادبه، تصحیح «حواصل و بویتیمار» تألیف امیرحسین یزدگردی به کوشش اصغر دادبه و «حافظ (زندگی و اندیشه)» از جمله آثار دادبه است.

درخشش گنجی از لاهور

برشی از حیات و تأثیر علی بن عثمان هجویری، صاحب «کشف المحج

گنبد دربار حضرت داتا گنج بخش علی هجویری رحمة الله علیه لاهور پاکستان

پیوندهای فرهنگی تمدنی بین ایران و پاکستان بسیار فراتر از آن چیزی است که در ابتدای امر به نظر می‌رسد رفت‌وآمد فرهنگی نه‌فقط بین این دو کشور، که بین بسیاری از سرزمین‌های محصور در مرزهای مدرن امروزی همواره برقرار بوده است. جابه‌جایی و سفر اهل هنر، فرهنگ و عرفان یک امر عادی در گستره متنوع و متکثر تمدن اسلامی است. یکی از نمونه‌های این رفت‌وآمدها، در وجود ابوالحسن علی بن عثمان هجویری، عارف معروف سده‌های چهارم و پنجم هجری متجلی است. او که پرورش یافته مکتب تصوف و عرفان از بزرگ‌ترین عارفان عصر خود بود، زاده غزنین و آرام گرفته در لاهور پاکستان است. مهم‌ترین اثر او که کشف‌المحجوب نام گرفته است، از قدیمی‌ترین و پرمغزترین آثار و متون حوزه تصوف و عرفان اسلامی به‌شمار می‌آید. آنچنان‌که در وجه تسمیه آن خود می‌نویسد: «چون این کتاب اندر بیان راه حق بود و شرح کلمات تحقیق و کشف حُجُب بشریت جز این نام او را اندر خود نبود».

محمد رضا محمدی نجات مستند ساز و پژوهشگر

کشف‌المحجوب همچنین در زمره کهن‌ترین نوشته‌های عرفانی به زبان فارسی نیز به حساب می‌آید. چند و چون جزئیات زندگی نویسنده از جمله تاریخ‌های دقیق ولادت و فوت او در لایه‌لای صفحات تاریخ پنهان مانده است و جز گمانه‌هایی از آن بر جای نیست. اندک دانسته‌های موجود از حیات ظاهری او همان چیزهایی است که در کتاب کشف‌المحجوب به یادگار مانده است. او را در تصوف و عرفان پیرو مکتب ابوالفضل محمد بن حسن خطلی دانسته‌اند، او همچنین محضر ابوالقاسم گرگانی را دریافته است. نام کامل او ابوالحسن علی بن عثمان علی غزنوی هجویری جلالی است.

و علاوه بر این‌که دستی بلند در سیر انفس داشته است، او را پدر ربابان سیر آفاق نیز به‌شمار می‌آمده است، سفرهای زیادی در گسترده تمدن اسلامی توسط او ثبت شده است. آذربایجان، دمشق و شام، رمله، طوس، اوزکند، مینه، مرو و سمرقند از جمله مقصد‌های او به‌شمار می‌آیند. هرچند زمانی نیز مقیم عراق آن زمان شده بود.

گزند روزگار ما را از دیگر کتاب‌های او محروم ساخته و «کشف‌المحجوب لاریاب القلوب» تنها یادگار از نوشته‌های اوست. یکی از برکات حضور هجویری در لاهور که در تاریخ ذکر شده، دعوت عده زیادی از ساکنان آن دیار به دین اسلام است. از جمله پذیرندگان دین اسلام، حاکم وقت لاهور است که توسط او مسلمان شد. حاکم لاهور پس از پذیرش اسلام، شیخ هندی نام گرفت و نوادگان او از آن زمان متولی بازگاه هجویری هستند. او هر چند در شریعت، حنفی مذهب است اما در نوشته‌های خود ارادت زیادی را به اهل بیت علیهم‌السلام نشان می‌دهد.

از آن جمله ذکر این حکایت از کشف‌المحجوب که خالی از لطف نیست: «مردی به در سرای حسن بن علی رهی... عنهما آمد و گفت ای پسر پیغامبر مرا چهارصد درم وام است. حسن فرمود تا چهارصد دینار یدو دادند و گرپان اندر خانه شد. گفتند چرا می‌گیری ای فرزند پیغمبر. گفت از آنچه اندر تفحص حال این مرد تقصیر کردم تا وی را به دل سؤال آوردم». این مجموعه شامل مرقد هجویری، مسجدی آرامگاه هجویری همیشه مکانی زیارتی و همچنین فضایی مناسب برای جویندگان راه حقیقت برای اعتکاف و چله‌نشینی بوده است. مردم مسلمان پاکستان از مذاهب مختلف اسلامی، اعتقاد زیادی به برکات زیارت مزار او دارند. امروزه نیز در لاهور این آرامگاه از مکان‌های پرتقدس برای مسلمانان شبه قاره و پاکستان محسوب می‌شود. در این منطقه به اوقف داتا گنج بخش داده‌اند و بازگانه‌ورا داتا دربار می‌نامند. این مجموعه شامل مرقد هجویری، مسجدی به نام او و جمعیت هجویری‌به است. عده زیادی از این مردم باور دارند که برای گرفتن حاجت‌های خود ۴۰ شب، گرد این مزار طواف کنند تا به مراد خود برسند. هرساله در سالروز دگذشت او، مراسمی با نام غُرس برگزار می‌شود. این برنامه در بیستم ماه صفر آغاز شده و سه روز طول می‌کشد.

در این ایام برنامه‌های قوالی، سماع، ختم قرآن، خطابه و وعظ اجرا می‌شود و نذرکنندگان از مردم با انواع غذا و شیرینی پذیرایی می‌کنند. بی‌شک حضور هجویری و کتاب ارزشمند به یادگار مانده از او همچون پلی استوار برای نزدیک‌تر کردن دل‌های امت اسلام از مذاهب مختلف خواهد بود. علاوه بر این، توانایی دارد که دل‌های علاقه‌مندان عرفان اسلامی و زبان فارسی را به یکدیگر پیوند دهد.

حفظ تعادل در پیروی از شریعت و دور شدن از ذوقیات و برداشت‌های نفسانی از ویژگی‌های صاحب کشف‌المحجوب است. او بدون این‌که خود را در ورطه افراط یا برنگاه تفریط بیندازد، شخصیتی متشرع و در عین حال بر مدار تعادل از خود بروز می‌دهد و عرفان و اخلاق را در تربیت نفس به هم، به‌گونه‌ای که نمونه فرید و منحصر به خود را در میان معاصرانش ارائه می‌دهد. شفافیت و روانی روایت علی بن عثمان از عبودیت ذات پروردگار، جویندگان و تشنه کامان حقیقت و معرفت را با زلالی تمام سیراب می‌سازد.

چنان که گفته آمد، کشف‌المحجوب تنها یادگار به جا مانده از هجویری است و دیگر آثار او در غبار زمانه راه خود را گم کرده‌اند و ما از خواندن آنها محروم هستیم. خود او در کتابی که به دست ما رسیده، آثار دیگر خود را بر این اساس معرفی می‌کند:

- دیوان شعری که بنا بر گزارش هجویری، کسی آن را از وی امانت گرفت و با کمی تغییر آن را به نام خود کرد.
- منهاج‌الدین که از کشف‌المحجوب چنین استنباط می‌شود که این کتاب درباره برزگان تصوف و اهل بیت علیهم‌السلام و فضایل اصحاب صفه بوده و از حسین بن منصور حلاج هم در آن یاد شده است، این کتاب را نیز یکی از مدعیان به نام خود کرد.
- الرباعیه لحقوق... تعالی در باب توحید بوده که در آن به رد آرای مخالفان توحید پرداخته است.
- اسرار الخرق و الملوّنات (در آداب خرقه و مرقع پوشی) که در زمان نوشتن کشف‌المحجوب دست‌نوشته‌ای از آن در مرو موجود بوده است.
- البیان لاهل العیان، درباره جمع‌وتفرقه است که هجویری در جوانی آن را نوشت.

- بحوالقلوب / بحر القلوب که در آن به‌طور مفصل درباره اصطلاح عرفانی جمع سخن گفته است.
- کتابی است در شرح کلام حسین بن منصور حلاج که هجویری در آن «به دلایل وحجج، علوکلام و صحت حال» حلاج را ثابت کرده است.
- کتاب یارساله‌ای درباره ایمان.
- کتاب فنا و بقا، درباره این دو اصطلاح عرفانی.

چاپ جدید «سیطره» در نمایشگاه

سیطره، آخرین اثر کیانوش گلزار راغب که اردیبهشت سال گذشته از سوی انتشارات سوره مهر چاپ و روانه بازار شده بود در آستانه نمایشگاه کتاب تهران به چاپ سوم رسید. سیطره خاطرات هفت سال نفوذ نادر کیانی از نیروهای انقلابی ایران به اردوگاه حزب دموکرات کردستان و سازمان کومله در اقلیم کردستان عراق است که تا سطوح عالی سازمانی و مسئول پذیرش این سازمان رشد می‌کند، او با دسترسی به اطلاعات ویژه درون گروهی، گرفتار زندان اقلیم کردستان شده و در نهایت با تحمل رنج و مرارت فراوان به کشور برمی‌گردد و ثمره سال‌ها تلاش و مجاهدت خود را در اختیار نظام جمهوری اسلامی ایران قرار می‌دهد.

سامان احتشامی در تهران کنسرت برگزار می‌کند

کنسرت مشترک سامان احتشامی، نوازنده پیانو و عمران فروزش، نوازنده تنبک ۱۹ اردیبهشت در تالار رودکی برگزار می‌شود.

سامان احتشامی با اعلام این خبر اظهار کرد: هم‌اکنون در تدارک و برنامه‌ریزی برای برگزاری کنسرت هستیم که قرار است به همراه عمران فروزش در تالار رودکی به اجرای برنامه بپردازیم. وی گفت: طی مدت زمان ۱۰ دقیقه تمامی بلیت‌های این کنسرت فروش رفت، در نتیجه به دلیل استقبال مخاطبان تصمیم گرفتیم این کنسرت را تمدید کنیم. این کنسرت برای ۲۰ و ۲۱ اردیبهشت تمدید شده است و ساعت ۲۱ در هر دو روز به دیدار مخاطبان می‌رویم. این آهنگساز و نوازنده پیانو بیان کرد: در این کنسرت ها قطعاتی از همایون خرم و یوهان باخ برای مخاطبان اجرا می‌شود. بخشی از این کنسرت‌ها به اجرای قطعاتی از آثار خودم اختصاص دارد. مدیر برنامه‌های این اجرا راز مازندارانی است و این کنسرت‌ها با همراهی بنیاد رودکی برگزار می‌شود. سامان احتشامی متولد یکم اردیبهشت ۱۳۵۷ است. وی از طریق همکاری با جواد معروفی، محمد سریر و اسماعیل امین مؤید با ساز پیانو وارد دنیای موسیقی شد و سال ۱۳۷۱ با انتشار آلبوم «باغ به باغ» فعالیت رسمی خود را آغاز کرد.

یادباری

ضرورت ترجمه شعر فارسی فلسطین

امیر حسین هدایتی، شاعر و پژوهشگر شعر مقاومت گفت: شعر فارسی که جدی‌ترین شعر را درباره فلسطین در ۴۰ سال گذشته یا حتی قبل از آن دارد به دست عرب‌زبانان نمی‌رسد. هدایتی به

بیانات مقام معظم رهبری درخصوص ترجمه اشعار ایرانی به عربی اشاره کرد و گفت: با توجه به گستردگی رسانه در سال‌های اخیر، موج ادبی با موج رسانه‌ای همراه شده و طبیعتاً یک انقلاب در شعر مقاومت فلسطین و در شعر فارسی درباره فلسطین شکل گرفته است. تا آنجا که اطلاع داریم در شعر عرب و ادبیات عرب هم استقبال گسترده‌ای از شعر مقاومت به وجود آمد که مقام معظم رهبری هم به ترجمه آن آثار توصیه کردند اما مبنای بحث ایشان این بود که شعر مقاومت ما هم باید به زبان‌های دیگر ترجمه شود و این همه شعر که درباره فلسطین نوشته شده، متأسفانه به دست عرب‌زبانان و حتی مردم فلسطین نمی‌رسد. عرب‌زبانان نمی‌توانند با زبان فارسی ارتباط بگیرند و ترجمه جدی هم از این شعرها وجود ندارد.